

Information needs of researchers on research for Southern Thailand development

Nawapon Kewsuwun¹ Kanyarat Kwiecien² and Chumchit Sae-Chan³

Received: 18/12/2018, Revised: 17/04/2019, Accepted: 10/06/2019

Abstract

This article aims to explore information needs of researchers involved with Southern Thailand development. The samplings were (1) 327 researchers from 78 organizations who involved with Southern Thailand development research and (2) 3 representatives; director of Strategy Management office or province chief or stakeholder or officer from 3 Southern province groups management as Thai gulf, Andaman and Southern border. Research instruments were (1) 5 rating scale information needs survey with 0.72 of entire reliability value and (2) semi structure interview form including informant information as characteristics, context and Southern province group management, information needs and Southern knowledge confirmation, situations and needs in Southern development, and budgets used in managing Southern province groups enhancing development advantages. Mix method was employed to analyze the data as (1) frequency, percentage, average and standard deviation was used to analyze the data from the survey (2) content analysis was used to analyze the data from the interview.

¹ M.I.Ed. (Educational Technology), Ph.D. Candidate Program in Information Studies, Faculty of Humanities and Social Sciences, KhonKaen University

E-mail: tn.kewsuwun@hotmail.com

² Ed.D. (Educational Technology and Communication), Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, KhonKaen University

³ D.A. (Library Sciences), Assistant. Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University

The findings were

1. Information needs regarding basic information aspect, it was found that overall needs of system design and development was high especially the system functions on searching for available research area (scope on data collecting or research area), searching for research titles based on research population and showing research backgrounds or problems. The least preferable system function was searching for evaluating experts or research advisors.

2. Information needs regarding additional information aspect, it was found that overall needs of system design and development was high. The most preferable system functions were searching for research titles according to Southern province group (Southern border/Thai gulf/Andaman), searching for related research titles from references, searching for research titles from research area and showing research summaries. The least preferable system functions were searching for research titles according to data collecting methods.

3. Needs, opinions and suggestions from interview were

3.1 The body of knowledge in each group has to be confirmed clearly whether it is needed to gain more knowledge, or it already has some knowledge in order to continue conducting research or innovations.

3.2 Each group would like to apply university research into practice, yet there were limitations found as dissemination, insufficient information, being unable to apply research findings, budgeting and copy rights.

Keywords: Information needs, Researchers, Research for development, Southern of Thailand

ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาภาคใต้

นवल แก้วสุวรรณ¹ กันยารัตน์ เควียเช่น² และชุ่มจิตต์ แซ่ฉั่น³

วันรับบทความ: 18/12/2561, วันแก้ไขบทความ: 17/04/2562, วันตอบรับบทความ: 10/06/2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) นักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ จำนวน 327 คน จาก 78 หน่วยงาน และ (2) ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์ หรือ หัวหน้ากลุ่มจังหวัด หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติราชการในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ทั้ง 3 กลุ่มจังหวัด รวมจำนวน 3 คน ประกอบด้วย กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.72 และ (2) แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งทำการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบท และการบริหารกลุ่มจังหวัดภาคใต้ที่สำคัญ ความต้องการสารสนเทศและการยืนยันองค์ความรู้ในภาคใต้ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาภาคใต้ และทุนด้านต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัดให้เกิดข้อได้เปรียบในการพัฒนา การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีเชิงผสมผสานวิธี ดังนี้ (1) ใช้วิธีเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามความต้องการ (2) ใช้วิธีเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์เชิงเนื้อหาในการหาข้อสรุปจากผลการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ประเด็นความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาภาคใต้ ด้านที่ 1 เกี่ยวกับด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย พบว่า ในภาพรวมความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบ อยู่ในระดับมาก

¹ค.อ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

E-mail: tn.kewsuwun@hotmail.com

²ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

³D.A. (Library Sciences) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โดยเฉพาะต้องการให้ระบบสามารถค้นหาพื้นที่ในการทำวิจัย (ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือพื้นที่ทำการทดลอง/วิจัย) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย และต้องการให้ระบบสามารถแสดงโจทย์การวิจัย หรือประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยได้ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมิน หรือเป็นที่ปรึกษางานวิจัย

2. ประเด็นความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ ด้านที่ 2 เกี่ยวกับด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย พบว่า ในภาพรวมความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกพื้นที่วิจัยแบ่งตามกลุ่มจังหวัดสำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ (ชายแดน/อ่าวไทย/อันดามัน) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการอ้างอิงบุคคล หรือผลงานจากบรรณานุกรมของงานวิจัย ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากพื้นที่วิจัยได้ และต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลการวิจัยแบบย่อ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ พบว่า

3.1 ต้องการให้กลุ่มจังหวัดสามารถยืนยันองค์ความรู้ของตนเองอย่างชัดเจนให้ได้ว่าขาดองค์ความรู้หรือมีองค์ความรู้ใดในกลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถนำไปสู่การต่อยอดงานวิจัย หรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ

3.2 ต้องการให้กลุ่มจังหวัดสามารถนำงานวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยออกมาใช้ต่อยอดในการพัฒนา กลุ่มจังหวัดได้ แต่มีข้อจำกัดด้านการเผยแพร่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำผลหรือข้อค้นพบมาใช้ได้จริง ด้านงบประมาณสนับสนุน และติดปัญหาด้านลิขสิทธิ์วิจัย

คำสำคัญ: ความต้องการสารสนเทศ นักวิจัย การวิจัยเพื่อการพัฒนา ภาคใต้

บทนำ

ภาคใต้มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ติดกับทะเลฝั่งอ่าวไทย และทะเลฝั่งอันดามัน มีอาณาเขตติดต่อกับด้านพรมแดนของประเทศมาเลเซีย ทำให้เกิดข้อได้เปรียบในด้านการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวชายแดน (Na Nuwong, Personal Communication, September 29, 2018) ในภูมิภาคของภาคใต้ส่วนใหญ่มีพื้นที่เป็นป่าไม้และพื้นที่ชุ่มน้ำที่ยังสภาพดี เอื้อต่อการเพาะปลูกและสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ (Bureau of Soil Survey and Land Use Planning, 2017, p. 26) โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้ประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า และภาคการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นข้อได้เปรียบของภาคใต้ (Office of the National Economic and Social Development Board, 2011, p. 34) ทั้งนี้ในส่วนของวัฒนธรรมยังพบว่า ภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง กล่าวคือมีความโดดเด่นและความหลากหลายทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นสังคมเชิงพหุวัฒนธรรมอย่างแท้จริง อีกทั้งด้วยความหลากหลายทางด้านศาสนา เชื้อชาติ ก่อให้เกิดผลดีในด้านการกลายเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวต่างชาติและศาสนาให้เข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคได้ (Na Nuwong, Personal Communication, September 29, 2018) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นความเข้มแข็งของภาคใต้ และสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0 ของรัฐบาลที่สนับสนุนให้เกิดภาคการบริการ และสร้างนวัตกรรมให้มีความโดดเด่น ควบคู่กับการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และออกแบบการบริการ เพื่อสร้างมูลค่านำไปสู่การพัฒนาสินค้า และบริการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Kewsuwun, 2018)

นโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ และสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่ประเทศที่มีความมั่นคง และยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้ประโยชน์จากเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเน้นการสร้างศักยภาพการพัฒนาการเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้ การจ้างงาน และพัฒนาศักยภาพสู่การแข่งขันในภาคเศรษฐกิจภายใต้กรอบโครงการความร่วมมือพัฒนายุทธศาสตร์ไทย - มาเลเซีย (Joint Development Strategic for Border Area : JDS) และกรอบโครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle: IMT - GT) เพื่อดึงดูดการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ และพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางทะเล (Kewsuwun, 2018)

กระบวนการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และขับเคลื่อนภูมิภาคนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร หน่วยงานภายในกลุ่มจังหวัดเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสูงสุด

ซึ่งการขับเคลื่อนและพัฒนาภูมิภาคจะเน้นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานแบบองค์รวม (Arunmas, Personal Communication, September 28, 2018) กล่าวคือ มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลเหมาะสม ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม และชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมกระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรม แสวงหาความรู้ใหม่ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ในขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาและแก้ไขปัญหา นั้น จะต้องอาศัยวิธีการสังเคราะห์ถึงข้อมูลความต้องการพื้นฐาน และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงอย่างมีขั้นตอน เพื่อที่จะนำผลการสังเคราะห์ไปสู่กระบวนการทำวิจัย ซึ่งจะเป็เครื่องมือสำหรับการแสวงหาความจริง ความรู้ ค้นคว้าหาคำตอบ อธิบายคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมถึงการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างเป็นระบบ (Pothisita, 2005, p. 127) หรือสามารถช่วยในการค้นหาและยืนยันองค์ความรู้ในพื้นที่ได้ว่ามีองค์ความรู้ใดหรือขาดองค์ความรู้ใด และสามารถที่จะนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ต่อยอด หรือแก้ไขปัญหาได้อย่างไร (Na Nuwong, Personal Communication, September 29, 2018) ทั้งนี้การทำวิจัยยังส่งผลให้เกิดวิทยาการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพบนรากฐานของข้อมูลและความรู้ เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือเป็นแนวทางในการนำไปสู่การพัฒนาการแก้ปัญหาที่ตรงจุด ช่วยสร้างความแข็งแกร่งในการพัฒนาภูมิภาคและประเทศต่อไป ด้วยเหตุนี้ การขับเคลื่อนการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ภายใต้จึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะช่วยให้เกิดนวัตกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับด้านการเกษตรประมง ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชนในภูมิภาค และงานวิจัยด้านพหุวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่นกว่าภูมิภาคอื่น โดยประเด็นการวิจัยทั้งสองด้านนี้ ถือว่าเป็น 2 ใน 5 กลุ่มเป้าหมายที่รัฐบาลต้องการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดขึ้นในประเทศ (Chanocha, 2017) แต่ในกระบวนการพัฒนางานวิจัยนั้นจะต้องผ่านการกำหนดปัญหาการวิจัย การแจกแจงประเด็นการวิจัย ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สร้างกรอบแนวคิด กำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ออกแบบการวิจัย สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล รายงานผลและเผยแพร่การกำหนดพื้นที่ในการวิจัย (Prasitrathasin, 2003, p. 47) ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นสามารถเรียกได้ว่าเป็นสารสนเทศทางงานวิจัย โดยในแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องใช้สารสนเทศทางงานวิจัยดังกล่าวในการนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษา และทบทวนประเด็นปัญหา ทำวิจัย รวมทั้งสำรวจว่ามีองค์ความรู้ใดที่มีผู้อื่นได้ทำวิจัยผ่านมาบ้างแล้ว หรือองค์ความรู้ใดที่ยังคงตกหล่นขาดหาย พื้นที่ใดยังไม่ได้รับการแก้ไข เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาสนับสนุนงานวิจัยของตนเอง (Mueanrit, 2013, p. 376) ซึ่งหากได้ศึกษาในวงกว้างแล้วจะสามารถเห็นได้ถึงมุมมองประเด็นการวิจัยทางวิชาการที่ขยายกว้างออกไปจนเป็นสหวิชาการ (Multidisciplinary) ในการนำมาบูรณาการ

แก้ปัญหา แต่เนื่องด้วยสารสนเทศที่มีจำนวนมหาศาล (Information Overload) จึงเกิดปัญหาในเรื่องความน่าเชื่อถือ และไม่ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาองค์ความรู้ที่ชัดเจน

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความง่ายในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยในภาคใต้ จึงจำเป็นจะต้องมีการศึกษาถึงความต้องการสารสนเทศในเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะประเด็นว่ามีความต้องการในด้านใด เพื่อให้เกิดความง่ายในการสืบค้นข้อมูลในเชิงลึกที่มีความสอดคล้อง หรือแตกต่างกันอย่างเป็นระบบ (Chan, 1985) ทั้งนี้ผลจากการศึกษาความต้องการจะส่งผลให้ผู้พัฒนาระบบ สามารถออกแบบระบบที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง เกิดความง่ายและสะดวกในการใช้งาน แสวงหา ยืนยัน นำองค์ความรู้ไปใช้งานได้ง่าย (Panawong, 2015, p. 224) และส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิผลในการนำสารสนเทศไปช่วยในตัดสินใจ หรือช่วยต่อยอดพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างขอบเขตของความรู้ในการบูรณาการการพัฒนาของภาคใต้ที่เหมาะสมต่อไป (Arch-int, 2014, p. 43)

การทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ สำหรับนำไปใช้ต่อยอด และเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบที่มีความเหมาะสมกับผู้ใช้อย่างต่อไป โดยผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้สามารถเข้าใจถึงความต้องการของผู้ใช้ถึงประเด็นความต้องการเกี่ยวกับงานวิจัยในภาคใต้ที่มาจากการสังเคราะห์ในเชิงลึกตามขอบเขตอย่างละเอียดครบถ้วน องค์ความรู้ที่ผู้วิจัยกำหนด อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ในการช่วยให้เห็นถึงช่องว่างในบางประเด็นของงานวิจัยสามารถนำประเด็นนั้นกลับมาแก้ไข หรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่ได้อีกครั้ง สามารถช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงคำอธิบายเนื้อหาความสัมพันธ์ตามประเด็นการสืบค้นของสารสนเทศอย่างชัดเจน ทั้งนี้จะช่วยให้สามารถทราบและยืนยันองค์ความรู้ในภาคใต้ที่มีอยู่ และที่ขาดหายไปตามประเด็นที่ต้องการเพื่อประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานวิจัยและพัฒนาความรู้สู่นวัตกรรมอื่น ๆ ได้มากขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยอาศัยวิธีวิทยาแบบผสมผสานวิธี (Mix Method) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีกระบวนการทางเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ที่ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทาง

ในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อพัฒนาภาคใต้ที่สอดคล้องกับผู้ใช้ในระยะต่อไป ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในกระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยยังคำนึงถึงหลักการยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง (User-Centered Design) ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับความต้องการ และความพึงพอใจของผู้ใช้มากที่สุด

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ จำนวน 2,187 คน จาก 78 หน่วยงาน โดยการประมาณการขนาดตัวอย่างโดยการเทียบตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน Leekitwathana, 2010, p. 124) ด้วยความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนนักวิจัย และนักวิชาการ จำนวน 327 คน และผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก รายชื่อนักวิจัย และนักวิชาการตามหน่วยงานต้นสังกัด (Leekitwathana, 2010) ตามการกำหนดการเทียบสัดส่วน บัญญัติไตรยางศ์ของกลุ่มเป้าหมายจากแต่ละหน่วยงานต้นสังกัด ตามจำนวนสัดส่วนผู้วิจัย และนักวิชาการ ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ช่วง 10 ย้อนหลัง ตั้งแต่ พ.ศ.2551 – พ.ศ.2560

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่กลุ่มผู้บริหารสำนักยุทธศาสตร์ หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติราชการในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัดภาคใต้จำนวน 3 คน จาก 3 หน่วยงาน คัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักการพิจารณาจากคุณสมบัติและตำแหน่งงาน คือ ดำรงตำแหน่งสายงานบริหาร หรือมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงาน หรือปฏิบัติงานทางด้านยุทธศาสตร์ หรือมีความรู้ความสามารถทางด้านการวิจัยและการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บความต้องการสำหรับกลุ่มนักวิจัย/นักวิชาการ ในครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย (1) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ (2) การสอบถามความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยคำถามในประเด็นย่อยเกี่ยวกับด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย จำนวน 18 ข้อ และด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จำนวน 22 ข้อ และ (3) ความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการออกแบบ และพัฒนาระบบ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ นักวิจัย/นักวิชาการสามารถเสนอแนะ และระบุความต้องการ ซึ่งผู้วิจัย

ได้นำไปประเมินและตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือ IOC (Index of Congruence) และวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยเลือกข้อที่มีค่า $IOC \geq 0.50$ ส่วนข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ผู้วิจัยนำมาทำการปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยสรุปการคำนวณค่า IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏว่าข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1 ยกเว้นข้อ 2.4 ในตอนที่ 2 ที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.4 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการคัดออก และดำเนินการคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ไว้ใช้ในแบบสอบถามและได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิโดยค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.72 และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักวิจัย/นักวิชาการ (Tryout) ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งสอบถามความชัดเจนด้านเนื้อหา ด้านสำนวนภาษา เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) แบบสัมภาษณ์ความต้องการสารสนเทศ และแนวทางในการบริหารจัดการ สำหรับกลุ่มผู้บริหารสำนักยุทธศาสตร์ หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติราชการในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัดภาคใต้ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยแบบสัมภาษณ์ได้ทำการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ด้านการใช้ภาษา และด้านวิศวกรรมความรู้ หรือด้านสารสนเทศศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยแบ่งจากกลุ่มประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

1) กลุ่มนักวิจัย/นักวิชาการ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการส่งไปรษณีย์ไปยังนักวิชาการ/นักวิจัยตามสถานที่ปฏิบัติงาน ในกรณีที่ไม่สามารถเดินทางไปด้วยตนเองได้ และใช้วิธีการส่งมอบแบบสอบถามให้นักวิชาการ/นักวิจัย ตามหน่วยงานต้นสังกัด ในกรณีที่ผู้วิจัยสามารถติดต่อประสานงานด้วยตนเองได้ ทั้งนี้ในกรณีที่ผู้วิจัยทำการส่งมอบแบบสอบถามความต้องการให้นักวิชาการ/นักวิจัย ด้วยตนเองแล้ว ผู้วิจัยจะไม่ปฏิบัติด้วย หรือสร้างความกดดัน หรือสร้างความไม่สบายใจให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะใช้วิธีการขอความอนุเคราะห์ในการเข้ามารับแบบสอบถามคืนหลังจากนักวิชาการ/นักวิจัย ทำแบบสอบถามเสร็จอีกครั้ง ซึ่งผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัย/วิชาการ จำนวน 327 คน จาก 78 หน่วยงาน (เพื่อป้องกันการสูญหายและการได้แบบสอบถามความต้องการกลับมาไม่ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยได้คำนวณไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดส่งแบบสอบถามเพื่อทำการเก็บข้อมูลไปเกินจำนวนจริง รวม 375 ฉบับ) และได้กลับคืนมา 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้ากับกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) ทั้ง 3 กลุ่มจังหวัด รวมจำนวน 3 คน โดยการเข้าพบครั้งละ 1 คน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 45 นาที – 1 ชั่วโมง โดยเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญผ่านการติดต่อโดยตรง หรือผ่านผู้นัดหมาย (เลขานุการ หรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์)

ทั้งนี้เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความต้องการ รวมทั้งการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลเป็นไปอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมอันถือเป็นบทบาทหลักที่นักวิจัยพึงมี ผู้วิจัยตระหนักและพึงปฏิบัติตามจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์โดยเป็นไปตามระเบียบของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้เข้าร่วมอบรมในหลักสูตรจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกิจกรรมการอบรม “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์” เป็นเวลา 1 วัน ทั้งนี้ได้รับประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรม เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 และหลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอเค้าโครงการวิจัย (Research Proposal) ประเด็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความต้องการที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความเห็นชอบด้านจริยธรรมการวิจัย โดยเป็นไปตามกรอบระเบียบของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ขั้นตอนเริ่มดำเนินการหลังจากผ่านการประเมินเค้าโครงคิขุณินพนธ์)

โดยโครงการวิจัยเรื่องนี้ ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP) เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) กลุ่มนักวิจัย/นักวิชาการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัย ที่มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในเก็บข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาแยกตามตอนของแบบสอบถาม และสรุปเป็นด้าน ด้วยค่าทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยอาศัยการใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยใช้วิธีการสรุป และสังเคราะห์เชิงเนื้อหาในลักษณะของข้อมูลเชิงคุณภาพ หลังจากนั้นทำการจัดหมวดหมู่ ประมวลข้อเสนอนะ ประมวลความต้องการ ข้อคิดเห็น ข้อวิพากษ์วิจารณ์ และแนวคิด และทำการเขียนรายงานข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากกลุ่มนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้

ตารางที่ 1 ผลการสอบถามความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบโดยภาพรวม

รายการประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (n=327)		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย	4.07	0.66	มาก
2. ด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	4.15	0.61	มาก
เฉลี่ยรวม	4.11	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 การสอบถามความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบโดยภาพรวมพบว่า ระดับความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัย เพื่อการพัฒนาภาคใต้เพื่อการออกแบบและพัฒนาระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับผู้ใช้งานทุกระดับ จำนวน 327 ชุด เมื่อพิจารณาข้อมูลความต้องการในภาพรวมความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D= 0.63) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงและรองลงมา ได้แก่ ด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ($\bar{X} = 4.15$, S.D = 0.61) และด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย ($\bar{X} = 4.07$, S.D = 0.66) ตามลำดับ

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสารสนเทศของนักวิจัย เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ สำหรับใช้เป็นแนวทาง ในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ ด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย พบว่า ในภาพรวมความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D = 0.66) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุดและรองลงมา ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาพื้นที่ในการทำวิจัย (ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หรือพื้นที่ทำการทดลอง/วิจัย) ($\bar{X} = 4.68$, S.D = 0.46) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ($\bar{X} = 4.61$, S.D = 0.48) และต้องการให้ระบบสามารถแสดงโจทย์การวิจัย หรือประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัย ($\bar{X} = 4.60$, S.D = 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ ด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย

รายการประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (n=327)		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาชื่อเรื่อง (ไทย/อังกฤษ) ของงานวิจัย	4.25	0.70	มาก
2. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาชื่อ-สกุล ผู้วิจัย	4.25	0.73	มาก
3. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงเพศของผู้วิจัย	3.96	0.56	มาก
4. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงตำแหน่งทางวิชาการของผู้วิจัย	3.92	0.70	มาก
5. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลคุณวุฒิของผู้วิจัย	3.85	0.65	มาก
6. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจาก พ.ศ.ในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มวิจัยจนเสร็จสิ้นกระบวนการ	3.97	0.88	มาก
7. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลสถานะนักวิจัย (หัวหน้า/ผู้ร่วมวิจัย)	3.94	0.66	มาก
8. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย	4.28	0.67	มาก
9. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4.61	0.48	มากที่สุด
10. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	4.07	0.72	มาก
11. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากสถิติที่ใช้ในการวิจัย	3.84	0.84	มาก
12. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากระดับการวิจัย (โครงการ/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/บทความวิจัย)	4.09	0.76	มาก
13. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงโจทย์การวิจัย หรือประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัย	4.60	0.49	มากที่สุด
14. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ปรึกษาทางวิจัย	3.54	0.73	มาก
15. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงรหัสโครงการวิจัย	3.78	0.68	มาก
16. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงรหัสประจำตัวนักวิจัย	3.92	0.59	มาก
17. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงข้อมูลการติดต่อกับผู้วิจัย	3.87	0.69	มาก
18. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาพื้นที่ในการทำวิจัย (ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือพื้นที่ทำการทดลอง/วิจัย)	4.68	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.07	0.66	มาก

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบว่า มีรายการที่อยู่ในระดับมาก จำนวน 15 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและรองลงมา ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถแสดงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ($\bar{X} = 4.28$, S.D = 0.67) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาชื่อเรื่อง (ไทย/อังกฤษ) ของงานวิจัย ($\bar{X} = 4.25$, S.D = 0.70) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาชื่อ-สกุล ผู้วิจัย ($\bar{X} = 4.25$, S.D = 0.73) และต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากระดับการวิจัย (โครงการ/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/บทความวิจัย) ($\bar{X} = 4.09$, S.D = 0.76) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหาผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมิน หรือเป็นที่ปรึกษางานวิจัย ($\bar{X} = 3.54$, S.D = 0.73)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

รายการประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (n=327)		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัย	3.87	0.79	มาก
2. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย	4.20	0.65	มาก
3. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลสัณฐานการค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภท รูปแบบการวิจัย(R&D/เชิงนโยบาย/ปฏิบัติการ/ผสมผสาน)	4.04	0.69	มาก
4. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทการวิจัยแบ่งตามระดับข้อมูล (คุณภาพ/ปริมาณ/ผสมผสาน)	4.14	0.62	มาก
5. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทวิจัยแบ่งตามศาสตร์สาขาวิชา (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์)	4.63	0.48	มากที่สุด
6. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากสาขาวิชาตามสาขาวิชา	4.64	0.48	มากที่สุด
7. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลความสอดคล้องระหว่างงานวิจัยกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด	4.54	0.49	มากที่สุด
8. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากพื้นที่วิจัยซึ่งแบ่งตามกลุ่มจังหวัดสำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ (ชายแดน/อ่าวไทย/อันดามัน)	4.74	0.43	มากที่สุด
9. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากพื้นที่วิจัยได้	4.66	0.47	มากที่สุด
10. ต้องการให้ระบบสามารถเลือกและค้นหางานวิจัยจากแหล่งทุนที่สนับสนุนงานวิจัย	3.82	0.71	มาก
11. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทรูปแบบการเผยแพร่ (ฉบับเต็ม/บทคัดย่อ)	3.98	0.68	มาก
12. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยโดยระบุปีที่เผยแพร่งานวิจัย	3.77	0.69	มาก
13. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลแหล่งเผยแพร่ของงานวิจัย	3.72	0.71	มาก
14. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลลิขสิทธิ์ หรือสิทธิบัตรงานวิจัย	4.01	0.72	มาก
15. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากการระบุคำสำคัญในการค้น	4.60	0.59	มากที่สุด
16. ต้องการให้ระบบสามารถค้นงานวิจัยจากประเภทวิธีการสุ่มประชากร	3.86	0.82	มาก
17. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทแหล่งข้อมูลที่ทำกรเก็บรวบรวม (เอกสาร/ตำรา/บุคคล)	3.76	0.73	มาก

รายการประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (n=327)		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
18. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (เก็บเอง/ไปรษณีย์/เอกสารออนไลน์)	3.66	0.58	มาก
19. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (วิจัยเอกสาร/วิเคราะห์เนื้อหา)	3.76	0.65	มาก
20. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์/สอบถาม)	3.63	0.74	มาก
21. ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลการวิจัยแบบย่อ	4.66	0.47	มากที่สุด
22. ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการอ้างอิงบุคคล หรือผลงานจากบรรณานุกรมของงานวิจัย	4.73	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.15	0.61	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัย ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยพบว่า ในภาพรวมความต้องการในการออกแบบ และพัฒนาระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D = 0.61) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกพื้นที่วิจัยแบ่งตามกลุ่มจังหวัด สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้(ชายแดน/อ่าวไทย/อันดามัน) ($\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.43) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการอ้างอิงบุคคล หรือผลงานจากบรรณานุกรมของงานวิจัย ($\bar{X} = 4.73$, S.D = 0.44) และต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากพื้นที่วิจัยได้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.47) ต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลการวิจัยแบบย่อ ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.47) ในระดับที่เท่ากัน ตามลำดับ

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบว่า มีรายการที่อยู่ในระดับมาก จำนวน 14 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย ($\bar{X} = 4.20$, S.D = 0.65) ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทการวิจัยแบ่งตามระดับข้อมูล (คุณภาพ/ปริมาณ/ผสมผสาน) ($\bar{X} = 4.14$, S.D = 0.62) และต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลลัพท์การค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภท รูปแบบการวิจัย(ประเมิน/R&D/เชิงนโยบาย/สถาบัน/ปฏิบัติการ/ผสมผสาน) ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.69) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ต้องการให้ระบบสามารถค้นหางานวิจัยจากการเลือกประเภทลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์/สอบถาม) ($\bar{X} = 3.63$, S.D = 0.74)

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ และแนวทางในการบริหารจัดการ จากผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัด (ผู้ให้ข้อมูลหลัก)

ความต้องการสารสนเทศ และแนวทางในการบริหารจัดการ จากผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัด (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) พบว่า ในมุมมองของผู้บริหารมีความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัยที่สามารถบ่งชี้ หรือสามารถยืนยันถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาคใต้ได้ โดยสารสนเทศที่ต้องการได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับกลุ่มพื้นที่ในการทำวิจัย สารสนเทศเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สารสนเทศเกี่ยวกับสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร และการท่องเที่ยว สารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยในกลุ่มจังหวัด อีกทั้งสารสนเทศที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาคใต้ และสำหรับต่อยอดการวิจัยนั้นจะต้องมีข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถนำมาขยายผลใช้ได้จริง (D-BD1, D-GT2, D-AM3)

ด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีงบประมาณสนับสนุนการวิจัยโดยตรง ด้วยข้อบังคับจากระเบียบของกระทรวงการคลัง หากแต่สามารถทำหนังสือขออนุญาตในการนำผล หรือนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยเครือข่ายมาขยายผลต่อยอดได้ ดังนั้น การขอของบวิจัยเพื่อสนับสนุนงานวิจัยจึงต้องขอผ่านสำนักคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หรือหน่วยงานอื่นที่สนับสนุนโดยตรงหากจะเป็นการสนับสนุนกิจกรรมการให้เกิดการวิจัยสามารถทำได้ในรูปแบบของการจัดโครงการควบคู่กันเท่านั้น (D-BD1, D-AM3) นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ยังพบว่า สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดมีการส่งหนังสือไปยังหน่วยงาน หรือมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าร่วมการประชุมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ทุนสนับสนุนการวิจัยระดับกลุ่มจังหวัด โดยมีเงื่อนไขว่างานวิจัยจะต้องอยู่ในรูปแบบของการดำเนินโครงการร่วมกัน ผลการวิจัยต้องสามารถนำไปต่อยอดได้ และมหาวิทยาลัยต้องเสนอมายังกลุ่มจังหวัด (มุ่งเน้นงานวิจัยทางด้านการท่องเที่ยว) (D-GT2) ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้สอบถามถึงสภาพปัญหาและความต้องการของจำกัดในด้านการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคจังหวัด พบว่า กลุ่มจังหวัดต้องการให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถพัฒนาภาคจังหวัด แต่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ และองค์ความรู้ในพื้นที่เนื่องจากยังไม่สามารถทราบหรือยืนยันได้ชัดเจนว่ามีองค์ความรู้ใดในพื้นที่ และจะนำไปทำวิจัยได้อย่างไร (D-BD1)

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ ซึ่งผลจากการวิจัย จะทำให้เกิดประโยชน์ในการตรวจสอบ ยืนยัน และเชื่อมโยงองค์ความรู้จากงานวิจัย

ในภาคใต้ว่ามีองค์ความรู้ใดที่มีอยู่ องค์ความรู้ใดที่ขาดหาย ช่วยในการบูรณาการเชื่อมโยงงานวิจัยให้เกิดการต่อยอดงานวิจัย นวัตกรรม นำไปสู่การวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิภาค และส่งเสริมการแข่งขันในระดับชาติได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยยังสามารถนำผลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบ “การพัฒนากระบวนการให้คำแนะนำการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้” ในระยะต่อไปได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยยึดหลักผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง (User-Centered Design) ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับความต้องการ ความพึงพอใจของผู้ใช้มากที่สุด เพื่อให้ได้ระบบที่จะพัฒนาในระยะต่อไปนั้นเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมกับผู้ใช้ ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ต่อไป โดยผลจากการวิจัย ผู้วิจัยสามารถประเดิมสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ ด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัยนั้น ส่วนมากมีความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัยในด้านต้องการสารสนเทศที่มาจากการค้นหาพื้นที่ในการทำวิจัย (ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือพื้นที่ทำการทดลอง/วิจัย) ต้องการสารสนเทศงานวิจัยที่มาจากการค้นหางานวิจัยจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย และต้องการสารสนเทศงานวิจัยที่สามารถสามารถแสดงโจทย์การวิจัย หรือประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการทราบถึงสารสนเทศดังกล่าวจะสามารถช่วยให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลเชิงพื้นที่และเชิงบุคคลได้ สามารถเข้าถึงพื้นที่ ที่มีกลุ่มประชากรที่ประสบปัญหา เพื่อที่จะรับทราบและเข้าใจโจทย์วิจัยอย่างแท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และตรงกลุ่มเป้าหมาย

2) ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้ จากนักวิชาการ/นักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวกับภาคใต้ ด้านข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ส่วนมากมีความต้องการสารสนเทศงานวิจัยจากพื้นที่วิจัย ซึ่งมีการแบ่งตามกลุ่มจังหวัดสำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้โดยแบ่งตามกลุ่มจังหวัดชายแดนอ่าวไทย และอันดามัน ต้องการสารสนเทศงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการอ้างอิงบุคคล หรือผลงานจากบรรณานุกรมของงานวิจัย ต้องการสารสนเทศจากระบบสืบค้นงานวิจัยในเชิงพื้นที่วิจัยได้จากภาคส่วนต่าง ๆ ได้ และต้องการให้ระบบสามารถแสดงผลการวิจัยแบบย่อ ทั้งนี้เป็นเพราะความต้องการสารสนเทศจากข้อมูลดังกล่าวจะสามารถช่วยให้นักวิจัย/นักวิชาการทราบถึงประเด็นปัญหา องค์ความรู้ในเชิงพื้นที่อย่างเจาะจงได้ชัดเจน สามารถช่วยให้สามารถลงพื้นที่ในการแก้ไขได้อย่างลึกซึ้ง

3) ความต้องการสารสนเทศจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ต้องการให้กลุ่มจังหวัดสามารถยืนยันองค์ความรู้ของตนเองอย่างชัดเจนให้ได้ว่าขาดองค์ความรู้ หรือมีองค์ความรู้ใดในกลุ่มจังหวัด

เพื่อให้สามารถนำไปสู่การต่อยอดงานวิจัย หรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ และสารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อการพัฒนาภาคใต้ไม่ติดปัญหาในด้านลิขสิทธิ์หากมีการสนใจที่จะนำมาใช้พัฒนาต่อยอด นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาโปรแกรมสำหรับสืบค้นงานวิจัยในภาคใต้โดยเฉพาะ ซึ่งโปรแกรมที่ต้องการสามารถสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยในภาคใต้ ในเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด บุคคล ประชากร และสามารถยืนยัน ตรวจสอบองค์ความรู้ที่มีอยู่ในภาคใต้ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความสำคัญกับสารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาภาคใต้เชิงพื้นที่ในระดับกลุ่มจังหวัด และในระดับจังหวัดมากที่สุด และยังพบว่า (1) ด้านงบประมาณ ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนที่มาสับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่อย่างเพียงพอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอย่างเต็มที่ (2) ด้านวิจัยที่มุ่งเน้นเชิงพื้นที่ ควรมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในเฉพาะพื้นที่มากกว่าการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในภาพรวม (3) ด้านการพัฒนาระบบจัดเก็บงานวิจัย ควรมุ่งเน้นสังเคราะห์เนื้อหาในเชิงลึกด้านข้อมูลของงานวิจัยและข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ต่อยอด หรือทำให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยจากบุคคลกลุ่มอื่นที่สามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้พัฒนาต่อยอดได้ด้วย

2. ควรทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยเชิงพื้นที่ในเชิงลึก

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำบทความวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่กรุณาให้ทุนรัฐบาลในการพัฒนาผู้วิจัยตาม “โครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้” ประจำปี 2560 ขอขอบพระคุณภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กรุณารับเป็นต้นสังกัด และขอขอบพระคุณภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่เป็นสถาบันฝ่ายผลิตนักเรียนทุนรัฐบาลในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Arch-int, N. (2014). *Semantic Web Technologies*. KhonKaen: Krungnanawitthaya. [in Thai]
- Arunmas, E. Plan and Strategic analysis, Office of Andaman strategies administration. (2018, September 28). Interview.
- Bureau of Soil Survey and Land Use Planning. (2017). *Regional information*. Bangkok: Bureau of Soil Survey and Land Use Planning. [in Thai]
- Chan, L.M. (1985). *Cataloging and classification: an introduction*. New York: McGraw-Hill Book.
- Chanocha, P. (2017). Thailand 4.0 Moving. Retrieved August 29th, 2017, from <http://thaigov.go.th/news/contents/details/3981>
- Kewsuwun, N. (2018). The Synthesis of Problems Needs and Strategies of 14 Southern Provinces Group Administrative Offices with Correspondence of Academic Branches from National Research Council. *Parichart Journal*, 32(1), 389-423. [in Thai]
- Leekitwathana, P. (2010). *Educational Research*. Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. [in Thai]
- Mueanrit, N. (2013). *The Information Architecture for Research Information Storage and Retrieval*. Doctoral Dissertation in Information Studies, KhonKaen University. [in Thai]
- Na Nuwong, S. Director, Office of Southern border strategies administration. (2018, September 29). Interview.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2011). *National Economic and Social Development Plan, Issue 11, 2012-2016*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board. [in Thai]
- Panawong, J. (2015). *Development of Knowledge-based Recommender system of the Researches on Development of Northeastern Thailand*. Doctoral Dissertation in Information Studies, KhonKaen University. [in Thai]
- Pothisita, C. (2005). *Science and art of quality research (7ed)*. Bangkok: Institute for Population and Social Research Mahidol University. [in Thai]
- Prasitrathasin, S. (2003). *Research Methodology in Social Sciences*. Bangkok: Fueang fah Printing. [in Thai]